

~~Java~~TypeScript

Web Технологии (ИС) 22/23

A dark blue diagonal gradient bar that starts from the bottom left corner and extends towards the top right corner, covering the bottom half of the slide.

Днес

- JavaScript в един слайд (преговор)
- Какво не му харесва?
- Каква (лоша) стратегия можем да приложим
- Как е по-добре да подходим
- (вечни мъдрости за компютрите)

Какво беше съществено за JavaScript?

- прототипно базирано ООП
- функциите са „първокласни“ обекти
- динамично типизиран
- слабо типизиран

Какво му е на JavaScript?

- прототипно базирано ООП
- функциите са „първокласни“ обекти
- *динамично типизиран*
- слабо типизиран

Какво му е на JavaScript?

- прототипно базирано ООП
- функциите са „първокласни“ обекти
- *динамично типизиран*
- **слабо** типизиран

Защо това е чак такъв проблем?

```
function sum(a, b) {  
  return a + b  
}
```

```
const a = 15  
const b = 16  
const c = 'LOL'
```

```
console.log(sum(a, b))  
console.log(sum(a, c))
```

Защо това е чак такъв проблем?

```
function sum(a, b) {  
  return a + b  
}
```

```
const a = 15  
const b = 16  
const c = 'LOL'
```

```
console.log(sum(a, b))  
console.log(sum(a, c))
```

CROWD PARTICIPATION MOMENT

Защо това е чак такъв проблем?

```
function sum(a, b) {  
  return a + b  
}
```

```
const a = 15  
const b = 16  
const c = 'LOL'
```

```
console.log(sum(a, b)) // 31  
console.log(sum(a, c))
```


Защо това е чак такъв проблем?

```
function sum(a, b) {  
  return a + b  
}
```

```
const a = 15  
const b = 16  
const c = 'LOL'
```

```
console.log(sum(a, b)) // 31  
console.log(sum(a, c)) // 15LOL
```

Идиоматичен (макар и странен) начин да направим нещо n ПЪТИ

```
[...new Array(10)].forEach(() => console.log('hi!'))
```

Защо това е чак такъв проблем?

```
function sum(a, b) {  
  return a + b  
}
```

```
const a = 15  
const b = 16  
const c = 'LOL'
```

```
[...new Array(sum(a, b))].forEach(() => console.log('hi!'))
```

Компютрите са ужасни, защото правят
ТОЧНО каквото им кажеш

Защо това е чак такъв проблем?

```
function sum(a, b) {  
  return a + b  
}
```

```
const a = 15  
const b = 16  
const c = 'LOL'
```

```
[...new Array(sum(a, b))].forEach(() => console.log('hi!'))
```

Защо това е чак такъв проблем?

```
function sum(a, b) {  
  return a + b  
}
```

```
const a = 15  
const b = 16  
const c = 'LOL'
```

```
[...new Array(sum(a, b))].forEach(() => console.log('hi!'))
```

НЕ МИГАЙТЕ!

Защо това е чак такъв проблем?

```
function sum(a, b) {  
  return a + b  
}
```

```
const a = 15  
const b = 16  
const c = 'LOL'
```

```
[...new Array(sum(a, c))].forEach(() => console.log('hi!'))
```

Защо това е чак такъв проблем?

```
function sum(a, b) {  
  return a + b  
}
```

```
const a = 15  
const b = 16  
const c = 'LOL'
```

```
[...new Array(sum(a, c))].forEach(() => console.log('hi!'))
```

Мигнахте ли?

Защо това е чак такъв проблем?

```
new Array(10) // [ <10 empty items> ]
```

```
new Array('10baba') // [ '10baba' ]
```

```
new Array(10).length // 10
```

```
new Array('10baba').length // 1
```

Единственото по-лошо нещо от
код, който се чу̀пи
е код, който не се чу̀пи.

Искаме код, който да се чупи

```
function sum(a, b) {  
  if (typeof a !== 'number') {  
    throw 'First argument must be a number'  
  }  
  if (typeof b !== 'number') {  
    throw 'Second argument must be a number'  
  }  
  return a + b  
}
```

Този обаче освен грозен е и бавен

```
function sum(a, b) {  
  if (typeof a !== 'number') {  
    throw '😞'  
  }  
  if (typeof b !== 'number') {  
    throw '😞'  
  }  
  return a + b  
}
```

- 4 от 5-те логически реда се занимават с проверки на типове
- всяко изпълнение на функцията винаги включва проверките
- реално **не сме решили проблема**, просто ще има явни вместо тихи грешки в продукцията

- това е много прост малък пример, в живия живот е далеч по-страшно

Така би било чудесно

```
function sum(a: number, b: number) {  
    return a + b  
}
```

```
const a = 15  
const b = 16  
const c = 'LOL'
```

```
[...new Array(sum(a, b))].forEach(() => console.log('hi!'))
```

Така би било чудесно

```
function sum(a: number, b: number): number {  
  return a + b  
}
```

```
const a = 15  
const b = 16  
const c = 'LOL'
```

```
[...new Array(sum(a, b))].forEach(() => console.log('hi!'))
```

Така би било чудесно

```
function sum(a: number, b: number): number {  
  return a + b  
}
```

```
const a = 15  
const b = 16  
const c = 'LOL'
```

```
[...new Array(sum(a, c))].forEach(() => console.log('hi!'))
```

Така би било чудесно

```
function sum(a: number, b: number): number {  
    return a + b  
}
```

```
const a = 15  
const b = 16  
const c = 'LOL'
```

```
[...new Array(sum(a, c))].forEach(() => console.log('hi!'))
```

```
// Argument of type 'string' is not assignable to parameter of  
type 'number'.ts(2345)
```


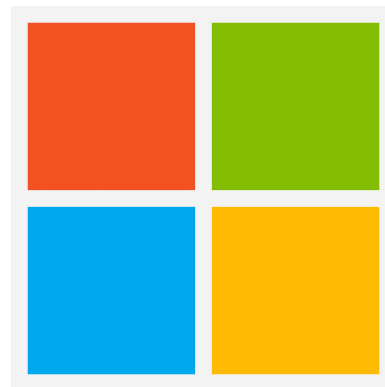

Кратка справка

- технически е надмножество на ECMAScript 2015, но стандартния компилатор може да бъде настроен да поддържа и особености на по-нови версии
- Apache License 2.0

Кратка справка

- технически е надмножество на ECMAScript 2015, но стандартният компилатор може да бъде настроен да поддържа и особености на по-нови версии
- Apache License 2.0
- създаден е и се поддържа от **Microsoft**

Благини в TypeScript спрямо JavaScript

- силна типизация
- (опционално) статична типизация
- компилационна стъпка, която да ни предпази от много възможни грешки, за които иначе трябва да пишем тестове

ТИПОВИ АНОТАЦИИ

Първото нещо, което виждаме като разлика с JavaScript

```
const age:number = 42
const name:string = 'Stancho'
const verified:boolean = true

const numbers:number[] = [1, 2, 3, 4, 5]
```

ТИПОВИ АНОТАЦИИ

„СЪСТАВНИ“ ТИПОВЕ

```
const accounts: {  
  age: number;  
  name: string;  
  verified: boolean;  
} = {  
  age: 42,  
  name: 'Stancho',  
  verified: true  
}
```

ТИПОВИ АНОТАЦИИ

Можем да ги изнесем в интерфејси

```
interface Account {  
  age: number;  
  name: string;  
  verified: boolean;  
}  
  
const account:Account = {  
  age: 42,  
  name: 'Stancho',  
  verified: true  
}
```


ТИПОВИ АНОТАЦИИ

Функциите също имат типове

```
type BinaryNumberOperation = (a:number, b:number) => number
```

```
const MatchOver = (  
  f1: BinaryNumberOperation,  
  f2: BinaryNumberOperation,  
  numbers: [number, number][]  
) => numbers.filter(  
  ([n1, n2]) => f1(n1, n2) === f2(n1, n2)  
) .length === numbers.length
```

Интерфейси и именувани ТИПОВИ

```
interface Account {  
  age: number;  
  name: string;  
  verified: boolean;  
}
```

обаче

```
type BinaryNumberOperation =  
  (a:number, b:number) => number
```

Интерфейси и именувани типове

```
interface Account {  
  age: number;  
  name: string;  
  verified: boolean;  
}
```

обаче

```
type BinaryNumberOperation =  
  (a:number, b:number) => number
```


Интерфейси и именувани типове

```
interface Account {  
  age: number;  
  name: string;  
  verified: boolean;  
}
```

Описва „фòрмата“ на обект

```
type BinaryNumberOperation =  
  (a:number, b:number) => number
```

Дава (потенциално още едно) ново име на някой тип

Интерфейси и именувани типове

Интерфейси за „форми“, именувани типове за по-сложни конструкции

```
interface Rectangle {  
  width: number;  
  height: number;  
}
```

```
interface Circle {  
  radius: number  
}
```

```
type Shape = Rectangle | Circle
```

Интерфейси и именувани типове

Но технически не е грешно и така

```
type Rectangle = {  
  width: number;  
  height: number;  
}
```

```
type Circle = {  
  radius: number  
}
```

```
type Shape = Rectangle | Circle
```

Литерални типове

```
let a: 'a' | 'b' = 'something else'
```

Литерални типове

```
let a: 'a' | 'b' = 'something else'
```

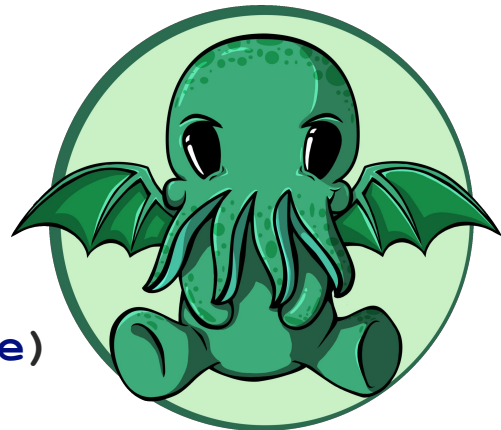
```
Type '"something else"' is not assignable to type  
'"a" | "b"'.ts(2322)
```


Можем откровено да прекалим

```
let monstrosity:  
  | "this exact string"  
  | 3.141593  
  | ((n:number, s:string, r:Rectangle) => Circle)  
  | [BinaryNumberOperation][]  
  | { sparrow_type: string; velocity: number }  
  | "Ph'nglui mglw'nafh Cthulhu R'lyeh wgah'nagl fhtagn";
```

Можем откровено да прекалим

```
let monstrosity:  
  | "this exact string"  
  | 3.141593  
  | ((n:number, s:string, r:Rectangle) => Circle)  
  | [BinaryNumberOperation][]  
  | { sparrow_type: string; velocity: number }  
  | "Ph'nglui mglw'nafh Cthulhu R'lyeh wgah'nagl fhtagn";
```


Типови параметри / Generics

Типовете не винаги трябва да са ясни

```
function swap<T>(items:T[], i1:number, i2:number):T[] {  
  const result:T[] = [...items]  
  
  result[i1] = items[i2]  
  result[i2] = items[i1]  
  
  return result  
}
```

Типови параметри

Типовете не винаги трябва да са ясни

```
function sort<T>(
  items:T[],
  comparator:(a:T, b:T) => -1|0|1
):T[] {
  ...
}
```

Стежняване на типове

Можем да конкретизираме типа на променлива описана с по-сложен тип

```
interface Person {  
  firstName: string  
  lastName: string  
  nickname: string  
}
```

```
interface Pet {  
  name: string  
}
```

```
type Being = Pet | Person
```

Стесняване на типове

Можем да конкретизираме типа на променлива описана с по-сложен тип

```
function extractName(being: Being): string {  
    if ('firstName' in being) {  
        return `${being.firstName} "${being.nickname}"  
        ${being.lastName}`  
    } else {  
        return being.name  
    }  
}
```

Стежняване на типове

Можем да конкретизираме типа на променлива описана с по-сложен тип

```
interface Person {  
    firstName: string  
    lastName: string  
    nickname: string  
}
```

```
interface Pet {  
    name: string  
}
```

```
interface Country {  
    internationalName: string  
    formOfGovernment: string  
}
```

```
type Being = Pet | Person | Country
```

Стесняване на типове

Можем да конкретизираме типа на променлива описана с по-сложен тип

```
function extractName(being: Being): string {
  let name = ''
  if ('firstName' in being) {
    const {firstName, lastName, nickname} = being
    name = `${firstName} "${nickname}" ${lastName}`
  } else if ('name' in being) {
    name = being.name
  } else {
    assertExhausted(being)
  }

  return name
}
```


Стесняване на типове

Можем да конкретизираме типа на променлива описана с по-сложен тип

```
function assertExhausted(arg: never): void {  
  throw (`${arg} exists`)  
}
```

Среди за разработка

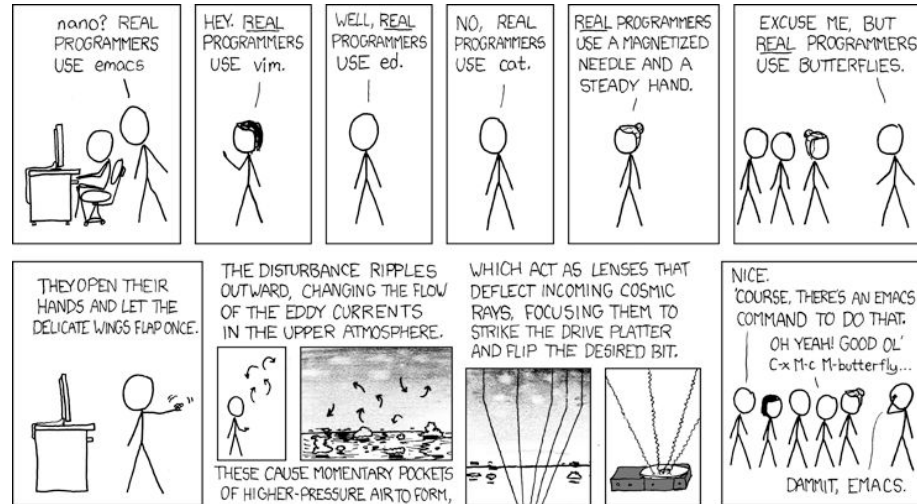
TypeScript е език като всеки друг. Може да ползвате средата, с която сте свикнали най-много.

Има инструменти и инструкции как да настроите всеки относително популярен редактор или IDE за **пълноценна** работа с TypeScript.

Среди за разработка

TypeScript е език като всеки друг. Може да ползвате средата, с която сте свикнали най-много.

Има инструменти и инструкции как да настроите всеки относително популярен редактор или IDE за **пълноценна** работа с TypeScript.

Среди за разработка

TypeScript е език като всеки друг. Може да ползвате средата, с която сте свикнали най-много.

Има инструменти и инструкции как да настроите всеки относително популярен редактор или IDE за **пълноценна** работа с TypeScript.

Следват думи, от които
душата ми страда

Що се отнася до
TypeScript

VSCode is the standard
text editor^[*]

^[*] <https://www.gnu.org/fun/jokes/ed-msg.en.html>

VSCode

- технически е open source проект разпространяван под MIT лиценз (<https://github.com/microsoft/vscode>)
- дефакто това, което сваляте от официалния сайт (<https://code.visualstudio.com/>) има някои добавки:
 - лесен достъп до разширения за VSCode от пазара на Microsoft (<https://marketplace.visualstudio.com/vscode>)
 - телеметрия за това какво правите, която отива при Microsoft

VSCodium

- може да си спестите телеметрията, като си го компилирате сами
- или, ако все пак предпочитате да запазите разума си, VSCodium (<https://vscodium.com/>) предоставя изпълними файлове получени от компилиране на официалното хранилище
 - **плюс:** Microsoft не получават телеметрия
 - **минус:** пазара за разширения на Microsoft позволява директна интеграция само с официалните им дистрибуции, VSCodium използва <https://open-vsx.org/>, където някои от разширенията от пазара на Microsoft не са достъпни